

Een raamwerk voor de kwaliteit van het tweetalig primair onderwijs

Een van de doelstellingen van de pilot tpo is te komen tot een raamwerk met voorwaarden waaraan een basisschool moet voldoen om kwalitatief tpo aan te bieden. De pilot is gevolgd met longitudinaal onderzoek naar zowel de vormgeving van het tpo als het effect van deze vorm van onderwijs op de Engelse en Nederlandse taalvaardigheid van de leerlingen,

De vierde en tevens laatste meting van het Flankerend onderzoek Tweetalig Primair Onderwijs (FoTo), de landelijke kwaliteitsstandaard vvto (2022), de standaard tto 2.0 en de ervaringen van de pilotscholen vormen de basis voor het raamwerk zoals hieronder beschreven.

Het raamwerk kan uiteindelijk weer als basis dienen voor een Landelijke Standaard tpo.

De kwaliteit wordt gedefinieerd aan de hand van de volgende vier elementen:

- A Opbrengsten / resultaten
- B Onderwijsleerproces
- C Kwaliteitszorg
- D Randvoorwaarden

Deze elementen zijn uitgewerkt in een aantal indicatoren/checkpoints.

A Opbrengsten / resultaten

Taalgebruik	<ul style="list-style-type: none"> Leerlingen zijn in staat te communiceren in de Engelse taal. Dit is zichtbaar bij andere vakken en, buiten de klas, in communicatie met internationale contacten.
	<ul style="list-style-type: none"> Het eindniveau Engels dat leerlingen in groep 8 kunnen bereiken, hangt af van diverse factoren. We gaan uit van de streefniveaus zoals gesteld in de tabel hieronder (pagina 2).
	<ul style="list-style-type: none"> Leerlingen behalen voor het Nederlands resultaten conform hun uitstroomniveau.
Taalleerbewustzijn	<ul style="list-style-type: none"> Leerlingen weten waarvoor ze Engels kunnen gebruiken in de samenleving. Leerlingen zijn zich bewust van hun eigen meertaligheid en hun meertalige leeromgeving.

Wereldburgerschap		<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen hebben empathie met en respect voor mensen met verschillende achtergronden en culturen.
		<ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen hebben kennis van en maken kennis met leeftijdsgenoten met verschillende achtergronden en culturen.

* Toelichting op het eindniveau:

Met de start van de pilot is er een leerlijn Engels ontwikkeld met streefniveaus en aanbodsdoelen. De leerlijn is inmiddels vastgesteld. Na meting 4 van het FoTo-onderzoek (groep 8) kunnen we voorzichtige conclusies trekken over de opbrengsten van de leerlingen. Met het oog op de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn Engels is aan de hand van het Europees Referentiekader **voorlopig** uitgegaan van de volgende streefniveaus, uitgaande van acht jaar lang wekelijks 30 tot 50% van de onderwijstijd in het Engels:

Luisteren en begrijpen	B2
Spreken	B1/B2
Gesprekken voeren/interactie	B1/B2
Lezen	B1/B2
Schrijven	A2/B1

Indicatoren/checkpoints:

	<ul style="list-style-type: none"> • Het niveau van beide talen wordt in groep 8 objectief vastgesteld.
	<ul style="list-style-type: none"> • De resultaten van de leerlingen worden in beide talen gemonitord en het onderwijs wordt zonodig bijgesteld.
	<ul style="list-style-type: none"> • Gedurende de basisschoolloopbaan heeft elke leerling aan gerichte internationale activiteiten meegedaan.
	<ul style="list-style-type: none"> • Elke leerling heeft in het Engels gecommuniceerd met leerlingen in het buitenland via persoonlijk en/of digitaal contact.
	<ul style="list-style-type: none"> • De school werkt planmatig aan wereldburgerschap.
	<ul style="list-style-type: none"> • De school organiseert internationaliseringsactiviteiten.

B Onderwijsleerproces

Kwantitatief	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt gemiddeld over 8 leerjaren, minimaal 30% en maximaal 50% van de onderwijstijd lesgegeven in het Engels.
	<ul style="list-style-type: none"> • Er is sprake van een ononderbroken leerlijn.
	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt structureel gewerkt aan wereldburgerschap.
Kwalitatief	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten bezitten bij voorkeur een taalvaardigheid op ten minste niveau C1 van het ERK voor alle deelvaardigheden (voor schrijven volstaat niveau B2).
	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten zijn geschoold in de CLIL didactiek en bereid tot nascholing.
	<ul style="list-style-type: none"> • Bij voorkeur wordt gekozen voor één van de didactische modellen 'one teacher one language' of 'one subject one language'.
	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten hanteren het principe doeltaal = leertaal, dat wil zeggen dat de docent de doeltaal functioneel en flexibel inzet tijdens de Engelse lessen
	<ul style="list-style-type: none"> • Het onderwijsaanbod sluit aan bij de leeftijd en het taalontwikkelingsniveau (N+1) van het kind.
	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten kennen en gebruiken afwisselende didactische werkvormen die de leerlingen stimuleren talige output te produceren.
	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten zijn in staat om relevante (aanvullende) materialen voor hun leerlingen te selecteren en aan te passen.
	<ul style="list-style-type: none"> • Engels wordt gebruikt als communicatiemedium in diverse leergebieden en activiteiten (CLIL).
	<ul style="list-style-type: none"> • De leeromgeving biedt een gevarieerd en aantrekkelijk taalaanbod en veilige en uitdagende interactiemogelijkheden.
	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten staan positief tegenover het leren van Engels en de rol van het Engels in de meertalige samenleving.
	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een goede overdracht aan de ontvangende scholen voor voortgezet onderwijs over het tpo-programma en het uitstroomniveau van de leerlingen.

		<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten werken doelbewust aan de internationale competenties van de leerlingen.
		<ul style="list-style-type: none"> • In de lessen wordt aandacht besteed aan de interculturele en internationale context en actuele onderwerpen.

Indicatoren/checkpoints:

	<ul style="list-style-type: none"> • Lesroosters en jaarplannen.
	<ul style="list-style-type: none"> • Een doorlopende leerlijn voor zowel het Nederlandstalige als het Engelstalige lesaanbod, met aandacht voor de verschillende deelvaardigheden.
	<ul style="list-style-type: none"> • Een overzicht van de gevolgde scholing / ontwikkeling op het gebied van Engelse taalvaardigheid door de leerkrachten.
	<ul style="list-style-type: none"> • Lesobservaties van zowel Engelse taal- en CLIL-lessen en pedagogisch-didactisch handelen met observatielijst.
	<ul style="list-style-type: none"> • Een taalrijke leeromgeving, bijvoorbeeld door de inzet van (digitale) leermiddelen, een English corner en een bibliotheek met Engelse boeken op verschillende niveaus.
	<ul style="list-style-type: none"> • Lesmaterialen met een internationale dimensie,
	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van en ervaring met gebruik van Engels in andere leergebieden (CLIL).
	<ul style="list-style-type: none"> • Overdracht tpo-resultaten van de leerlingen aan het voortgezet onderwijs.

C Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg		<ul style="list-style-type: none"> • De school heeft het taalbeleid Nederlands en Engels opgenomen in een beleidsplan.
		<ul style="list-style-type: none"> • Taalbeleid en wereldburgerschap zijn integraal onderdeel van het schoolbeleidsplan tweetalig onderwijs.
		<ul style="list-style-type: none"> • De doorlopende leerlijn Engels door alle groepen wordt bewaakt en indien nodig bijgesteld.
		<ul style="list-style-type: none"> • De leerkrachten voldoen aan het profiel dat omschreven is in de competenties voor de leerkracht tpo.
		<ul style="list-style-type: none"> • De taalvorderingen van de leerlingen worden gemeten en gedocumenteerd, bijvoorbeeld in de vorm van een taalportfolio, toetsing of leerlingvolgsysteem.

	<ul style="list-style-type: none"> • Het programma, de lessen en activiteiten worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
	<ul style="list-style-type: none"> • De rol van tpo coördinator is onderdeel van het taakbeleid of een functie binnen de school.

Indicatoren/checkpoints:

	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid tpo-coördinator(en)
	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid van beleidsplan/schoolbeleid t.a.v. tweetalig onderwijs.
	<ul style="list-style-type: none"> • Tweetalig onderwijs is onderdeel van het schoolplan.
	<ul style="list-style-type: none"> • De school organiseert structureel overleg over het tpo-programma.
	<ul style="list-style-type: none"> • Leerkrachten volgen nascholing en deskundigheidsbevordering gericht op tpo.
	<ul style="list-style-type: none"> • Aanwezigheid documentatie m.b.t. taalvorderingen.
	<ul style="list-style-type: none"> • Ouders en leerlingen worden structureel geïnformeerd over de vorderingen.

D Randvoorwaarden

Visie	<ul style="list-style-type: none"> • Wereldburgerschap en tweetalig onderwijs zijn onderdeel van de onderwijsvisie die door alle medewerkers wordt uitgedragen.
Personeel	<ul style="list-style-type: none"> • Er is zowel van de directie als het personeel voldoende commitment om tweetalig onderwijs vorm te geven.
	<ul style="list-style-type: none"> • Er is voldoende budget ter beschikking om: <ul style="list-style-type: none"> - een tpo-coördinator aan te stellen. - leerkrachten te faciliteren om tpo goed voor te bereiden en uit te voeren. - nascholing en deskundigheidsbevordering gericht op de kwaliteitseisen die worden gesteld aan tpo te bekostigen. - materialen aan te schaffen.
	<ul style="list-style-type: none"> • Het team is medeverantwoordelijk voor een samenhangend curriculum en een doorlopende leerlijn, zowel in de school zelf als in aansluiting op de ontvangende scholen voor voortgezet onderwijs.

		<ul style="list-style-type: none"> De school neemt de competenties voor leerkrachten tpo op in het personeelsbeleid, bijvoorbeeld in het aannamebeleid.
<i>Materiële randvoorwaarden</i>		<ul style="list-style-type: none"> De leerlingen worden in hun ontwikkeling gestimuleerd door de gebruikte lesmaterialen, de aankleding van het lokaal en de overige ruimtes op school.
		<ul style="list-style-type: none"> Er zijn zowel basale als verrijkende lesmaterialen in het Engels.
		<ul style="list-style-type: none"> Elke leerling heeft toegang tot Engelstalige digitale en audiovisuele leermiddelen.

Indicatoren/checkpoints

	<ul style="list-style-type: none"> De onderwijsvisie, waarin wereldburgerschap en tweetaligheid belangrijke onderdelen vormen, is onderdeel van het schoolplan en de schoolgids.
	<ul style="list-style-type: none"> De school laat zich extern monitoren.
	<ul style="list-style-type: none"> Actieve deelname aan het landelijke netwerk tpo om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen en de mogelijkheden tot relevante scholing.